

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

The Potential Factors of Meetings, Incentives, Conferencing, Exhibitions Business (MICE) in Phayao Province for ASEAN Economic Community Preparations

ปัจจัยที่มีศักยภาพของเมืองด้านธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และ
การแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน

พัจน์พิตตา ศรีสมพงษ์¹

ABSTRACT

The objectives of this study were to evaluate the infrastructure potential of MICE business and to recommend the beneficial information to facilitate MICE business using questionnaire techniques from 164 tourists and in-depth interview from 9 governments, entrepreneurs and stakeholders for this study.

The results of the study on the potential of Phayao Province to be succeeded as a MICE Business for ASEAN Economic Community (AEC) indicated that the potential of quality of convention center and convention hotel and the accessibility was at a moderate level with an average of 3.37 and 3.36 respectively ($\bar{x} = 3.37$ and $\bar{x} = 3.36$), MICE infrastructures and the support of the government was at a few level with an average of 2.37 and 2.53 respectively ($\bar{x} = 2.37$ and $\bar{x} = 2.53$) and attractions was at a high level with an average of 3.78 ($\bar{x} = 3.78$).

ดร.พัจน์พิตตา ศรีสมพงษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยพะเยา, โทรศัพท์ 054-466-666, e-mail :
s_phatpitta@hotmail.com

The most important to facilitate MICE business is collaboration of governments and private sector to develop and product personnel for supporting MICE business.

Keywords: MICE Business

บทคัดย่อ

การวิจัยปัจจัยที่มีศักยภาพของเมืองด้าน
ธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และ
การแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ใน
จังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อศึกษาศักยภาพของ
โครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถ
รองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มธุรกิจการประชุม การ
ท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/
นิทรรศการนานาชาติ (MICE) และเสนอแนะข้อมูลที่เป็น
ประโยชน์ต่อการวางแผนส่งเสริมธุรกิจการประชุม
การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/
นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยาเพื่อ
รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประชากรกลุ่ม
ตัวอย่างคือ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและสมาคม
ที่เกี่ยวข้อง) ที่อยู่ในจังหวัดพะเยา จำนวน 9 คน และ
กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัด
พะเยา จำนวน 164 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลเป็นการสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ผลการศึกษาศักยภาพของเมืองด้านธุรกิจ การประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใน 5 ด้าน พบว่า ด้านคุณภาพของสถานที่จัดการประชุม และด้านการเข้าถึงสถานที่จัดการประชุม มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 และ 3.36 ตามลำดับ ($\bar{x} = 3.37$ และ $\bar{x} = 3.36$) ด้านโครงสร้างพื้นฐานการจัดการประชุม และด้านการสนับสนุนของรัฐ มีศักยภาพอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 และ 2.53 ตามลำดับ ($\bar{x} = 2.37$ และ $\bar{x} = 2.53$) และด้านสถานที่การพักผ่อนหย่อนใจ มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ($\bar{x} = 3.78$)

สิ่งสำคัญต่อการวางแผนส่งเสริมธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนคือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคธุรกิจ การประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ควรผลักดันให้เกิดการผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางธุรกิจที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

คำสำคัญ : ธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก โดยจะเห็นได้ว่าหลังประเทศไทยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1

- 9 กล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่สร้างรายได้หลักที่สำคัญส่วนหนึ่งของประเทศ ประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและได้รับความนิยมมาเป็นเวลาช้านาน จะเห็นได้จากปัจจุบันการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น โดยการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคบริการและการท่องเที่ยว การให้ความสำคัญกับการเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ อีกทั้งการปรับปรุงปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2550: ออนไลน์)

อย่างไรก็ตามแม้ว่าภาครัฐจะมีนโยบายผลักดันให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เป็นอุตสาหกรรมหลัก จนสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก แต่ในขณะเดียวกันทางภาครัฐได้มีการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยให้เป็นศูนย์กลางหรือเป็นผู้นำเอเชีย (Tourism Capital of Asia) จึงได้กำหนดแนวทางการสนับสนุนผลักดันไทยให้เป็นศูนย์กลางของตลาดการประชุมสัมมนา และนิทรรศการ (ตลาด MICE) ยิ่งไปกว่านั้น จากการประชุมร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ครั้งที่ 1/2555 คณะรัฐมนตรีมีมติที่ประชุมมอบหมายให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน). หรือ สสปน. พิจารณาเตรียมความพร้อมในการประกาศให้ ปี 2556 เป็น “YEAR of MICE” และ สสปน. มีกลยุทธ์ส่งเสริมจะให้ประเทศไทย เป็น Top of Mind ของไมซ์ในเอเชีย (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน), 2555: ออนไลน์)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดจะพบว่า การพัฒนาธุรกิจการจัดประชุมหรือไมซ์ ต้องมีการศึกษา

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

โครงสร้างพื้นฐานและความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกของพื้นที่จังหวัดนั้น เพื่อเป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของพื้นที่ก่อนที่จะวางแผนในการพัฒนาต่อไป ซึ่งปัจจัยในการเลือกจุดหมายเพื่อการจัดประชุมแต่ละครั้งจึงต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ได้แก่ คุณภาพของสถานที่การจัดประชุม การเข้าถึงสถานที่จัดการประชุม โครงสร้างพื้นฐานการจัดการประชุม การสนับสนุนของรัฐ สถานที่การพักผ่อนหย่อนใจ (อ้างอิงในมนัส ชัยสวัสดิ์ และคณะ, 2552 และ ญัฐกานต์ ร่องทอง, 2555) ทั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยโดยใช้จังหวัดพะเยาเป็นกรณีศึกษาปัจจัยที่มีศักยภาพของเมืองในด้านธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลและการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาศักยภาพที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา

เนื้อเรื่อง

สำหรับงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีศักยภาพของเมืองด้านธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการนำเสนอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องด้านแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัย ดังนี้

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ MICE

คำว่า MICE เป็นธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดประชุมขององค์กร การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การจัดงานนานาชาติ และการแสดงสินค้าเข้าด้วยกัน โดยมีการจัดการที่ดีและสมบูรณ์อย่างมีอาชีพ ทั้งด้านการบริการ ด้านสถานที่ ด้านการจัดประชุม ด้านอาหารและเครื่องดื่ม

ด้านเครื่องมืออุปกรณ์อำนวยความสะดวก ด้านการรับส่งสินค้าที่จัดแสดง ด้านพิธีการและศุลกากร ฯลฯ ประกอบด้วย 4 กลุ่มตามตัวอักษรย่อที่มีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน และมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ได้แก่ ธุรกิจการจัดประชุมองค์กร (Meetings) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentives) การจัดงานนานาชาติ (Conventions) และการจัดแสดงสินค้า (Exhibitions) รวมเรียกว่า MICE Business (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2554: 4)

สรุปความหมายของการท่องเที่ยวรูปแบบ MICE ในงานวิจัยการศึกษาศักยภาพของเมืองด้านธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คือ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ประกอบด้วย 4 ประเภทธุรกิจ ได้แก่

การประชุม (M=Meetings) หมายถึง การประชุมกลุ่มบุคคลหรือองค์กรหนึ่ง เพื่อทำกิจกรรมเฉพาะ มีผู้เข้าร่วมการประชุมน้อย เป็นกลุ่มคนที่อยู่ในอาชีพเดียวกันหรือใกล้เคียงกันเป็นการประชุมขนาดเล็ก

การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (I=Incentive) หมายถึง การเดินทางเพื่อการพักผ่อน มักเป็นการให้รางวัลแก่พนักงานหรือบุคคลที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่บริษัท/ องค์กรวางไว้

การประชุม (C=Conventions) หมายถึง การจัดประชุม ที่มีผู้เข้าร่วมประชุมตั้งแต่หลายร้อยหมื่นคนเป็นการประชุมที่มุ่งไปที่การให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมงานการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมงานของกลุ่มบุคคลต่างองค์กรในสายอาชีพเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น

การจัดแสดงสินค้า/นิทรรศการ (E=Exhibitions) หมายถึง การจัดแสดงสินค้าและ

นิทรรศการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงให้เกิดการขาย
แก่ผู้ที่เข้าร่วมงาน

2. องค์การที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการจัดประชุม
สำหรับองค์กรในประเทศไทยที่ส่งเสริมการจัดประชุม
และนิทรรศการประกอบด้วย การท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและ
นิทรรศการ (องค์การมหาชน) สมาคมส่งเสริม
การประชุมนานาชาติ (ไทย) สมาคมการแสดงสินค้า (ไทย)
และสมาคมโรงแรมไทย ซึ่งขอก้าวใน รายละเอียด
(อ้างถึงใน มนัส ชัยสวัสดิ์ และคณะ, 2552) ดังนี้

2.1 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
(Tourism Authority of Thailand: TAT หรือ ททท.)
เป็นหน่วยงานหลักที่ได้รับมอบหมายภารกิจจากรัฐบาล
ในการทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหาร อุตสาหกรรม
ท่องเที่ยวของประเทศไทย และในอดีตมีบทบาทสำคัญ
ในการส่งเสริมธุรกิจด้านการจัดประชุม นิทรรศการและ
การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล ที่ผ่านมากการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย โดยกองการประชุม นานาชาติ มี
หน้าที่ส่งเสริมธุรกิจด้านการจัดประชุมนิทรรศการและ
การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล โดยได้ดำเนิน กิจกรรม
ต่างๆ ดังนี้ 1) ส่งเสริมด้านการตลาดสำหรับธุรกิจไมซ์
(MICE) เช่น การประชาสัมพันธ์และโฆษณา เผยแพร่
ส่งเสริมการประชุมนานาชาติในประเทศไทย โฆษณา
แสดงความพร้อมของประเทศในการเป็นสถานที่ จัด
ประชุม นิทรรศการและการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลใน
สื่อต่างๆ และจัดทำเว็บไซต์ด้าน MICE 2) ส่งเสริมการ
จัดประชุม นิทรรศการและการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล
โดยการให้ คำแนะนำและความร่วมมือหน่วยงานต่างๆ
ในการเสนอขอเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติ
และการ จัดทำแฟ้มเอกสารเสนอขอรับเป็นเจ้าภาพ
เป็นกรรมการในการจัดประชุม นานาชาติเพื่อเป็นที่
ปรึกษาและ แนะนำ ให้บริการจัดประชุมเรื่องเอกสาร
เผยแพร่ และจัดทำสถิติการประชุมนานาชาติใน
ประเทศไทย 3) ติดตามและประเมินผลการส่งเสริมการ
จัดประชุม นิทรรศการและการท่องเที่ยวเพื่อเป็น

รางวัล รวมทั้งวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่
เกิดขึ้น และมุ่งพัฒนา MICE ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุม
และนิทรรศการ (องค์การมหาชน) (Thailand
Convention and Exhibition Bureau หรือ สสปน.)
เนื่องจากธุรกิจด้านการจัดประชุม นิทรรศการและ
การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลมีลักษณะเฉพาะตัวและมีการ
แข่งขันสูง จึงมารจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการจัด
ประชุมและนิทรรศการขึ้น เพื่อการทำงานเป็นระบบ
โดยแยกงานด้านนี้ออกมาจากโครงสร้างองค์การของ
การ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและเป็นองค์กรไม่
แสวงหากำไรที่มีพันธกิจ “เพื่อพัฒนาและส่งเสริม
ประเทศไทยให้ เป็นผู้นำด้าน MICE บนพื้นฐานของการ
ประสานศักยภาพที่มีอยู่ของประเทศ” โดย
วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาสร้าง
เสริมโอกาสในการจัดกิจกรรม MICE ตลอดจนประสาน
และสนับสนุน กิจกรรม MICE ที่จัดขึ้นในประเทศไทย
และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง 2) เพื่อเป็นตัวแทนของ
ประเทศในระดับสากลในการให้บริการในลักษณะ
เบ็ดเสร็จ (One stop service) สำหรับผู้ต้องการ
พัฒนากิจกรรม MICE ในประเทศ 3) เพื่อเป็นตัวกลาง
ในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ
และเอกชนในการ ประกอบกิจกรรมการตลาดสำหรับ
MICE ตลอดจน การดำเนินกิจกรรม MICE

3. ปัจจัยในการเลือกจุดหมายเพื่อจัดประชุม
นานาชาติแต่ละครั้งจึงต้องขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังนี้ (รชพร
จันทร์สว่าง, 2547: 34 – 35)

3.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทาง
การเดินทาง (Accessibility) เป็นเรื่องสำคัญ ของการ
จัดประชุม โดยเฉพาะการประชุมในระดับสากล
เนื่องจากผู้เข้าร่วมประชุมต้องเดินทางไกลมาจาก
ต่างประเทศหรือต่างภูมิภาค ดังนั้น ความสะดวกสบาย
ในการเดินทางมายังสถานที่จัดประชุมจึงเป็นสิ่งจำเป็น
ที่ควรคำนึงถึงการเดินทางที่ลำบาก เช่นต้องเปลี่ยน
ยานพาหนะ หรือต้องรอนาน อาจทำให้ผู้เข้าร่วม

ประชุม สืบสน และเพิ่มภาระการจัดการ ดังนั้นเมืองที่มีท่าอากาศยานนานาชาติตั้งอยู่จึงเป็นที่นิยมในการจัดประชุม โดยเฉพาะท่าอากาศยานที่มีเที่ยวบินมากและต้องคำนึงถึงการขนส่งระยะใกล้ด้วยเช่นกัน เช่น ระบบขนส่งมวลชน การจราจร

3.2 โรงแรมที่พัก การประชุมที่มีระยะเวลา มากกว่า 1 วัน ขึ้นไป จำเป็น ต้องเตรียมที่พัก (Accommodation) สำหรับผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อความสะดวกของผู้เข้าร่วมประชุม แต่หากมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนมาก การจัดให้ผู้เข้าร่วมประชุมพักในโรงแรมเดียวกันอาจไม่เพียงพอ ดังนั้นต้องมีการเตรียม โรงแรมไว้หลายแห่ง รวมถึงต้องคำนึงงบประมาณด้วย และควรเป็นที่พักที่อยู่ใกล้สถานที่จัดประชุม เพื่อความสะดวกในการเดินทาง

3.3 สถานที่จัดประชุม สถานที่จัดประชุม มีหลายลักษณะ ปัจจุบันนิยมสร้างเป็นศูนย์ประชุมเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีความพร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก และบุคลากร ห้องประชุมสามารถปรับขนาดได้เพื่อความเหมาะสม ระบายแสงและระบบปรับอากาศที่มีประสิทธิภาพ มีการตกแต่งที่เหมาะสม มีห้องอาหารเพียงพอ

3.4 ทักษะในการจัดประชุม สำหรับการประชุมนานาชาติทักษะในการจัดการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากกิจกรรมประเภทนี้ประกอบด้วยกระบวนการที่มีความสำคัญต่อเนื่องกันและประสานความร่วมมือกันระหว่างหลายฝ่าย ตั้งแต่ขั้นตอนวางแผนไปจนกระทั่งเสร็จสิ้นกระบวนการของการประชุม และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างมืออาชีพ

3.5 ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว การเลือกจุดหมายในการจัดประชุมจะต้องคำนึงถึงความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว (Variety of attraction) เนื่องจากผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่จะหาเวลามาพักผ่อนในช่วงก่อนและหลังการประชุม ดังนั้นความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่ดึงดูด

ความสนใจของผู้เข้ามาประชุมที่จะเดินทางท่องเที่ยว บางครั้งมีผู้ติดตามเดินทางมาด้วย แต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม ผู้จัดประชุมจึงต้องเตรียมกิจกรรมไว้รองรับด้วย

วิธีการศึกษา หรือการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีศักยภาพของเมืองด้านธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลและการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Method) และ เชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบแจกแบบสอบถาม (Survey Method) และแบบสัมภาษณ์ (Interview Method) ซึ่งจะนำเสนอระเบียบวิธีวิจัยตามลำดับ คือ

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแหล่งข้อมูลของการศึกษาเชิงคุณภาพคือหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและสมาคมที่เกี่ยวข้อง) ที่อยู่ในจังหวัดพะเยา โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มระดับองค์กร ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ 3 คน รัฐวิสาหกิจ 3 คน และสมาคมที่เกี่ยวข้อง 3 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Method) ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแหล่งข้อมูลของการศึกษาเชิงปริมาณจะเป็นผู้เข้าร่วมประชุมในช่วงที่มีการจัดประชุม สัมมนาต่างๆ ในจังหวัดพะเยา จากการศึกษา พบจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าเข้าในจังหวัดพะเยา ประจำปี 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 427,399คน (สำนักงานจังหวัดพะเยา, 2557) แต่ไม่ทราบถึงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเข้าร่วมประชุมในช่วงที่มีการจัดประชุม สัมมนาต่างๆ ในจังหวัดพะเยา ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณพร้อมเปิดตารางตามสูตรของโคเฮน (Cohen, 1988) โดยกำหนดระดับ

นัยสำคัญ (α) ที่ .05 อำนาจการทดสอบ (Power of Test) ที่ .80 และค่าอิทธิพลหรือขนาดของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตาม (Effect Size) เท่ากับ .075 ได้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 164 คนผู้วิจัยจะใช้วิธีการเก็บข้อมูลเป็นการสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถาม และเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกในเรื่องศักยภาพของเมืองด้านการจัดการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและสมาคมที่เกี่ยวข้อง และแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามศักยภาพของเมืองด้านการจัดการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้ คุณภาพของสถานที่การจัดประชุม การเข้าถึงสถานที่จัดการประชุม โครงสร้างพื้นฐานการจัดการประชุม การสนับสนุนของรัฐ และสถานที่การพักผ่อนหย่อนใจ ใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา

4. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้ข้อมูลเชิงสถิติโดยนำเสนอเป็นตารางแจกแจงความถี่ อัตราร้อยละ โดยใช้ค่าถามแบบประเมินค่า Rating Scale ตามรูปแบบของ Likert's scale โดยแบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ผลการดำเนินงาน

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีศักยภาพในการเลือกสถานที่จัดธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) จังหวัดพะเยา ในด้านต่างๆ

1. คุณภาพของสถานที่การจัดประชุม

ผลการศึกษาด้านคุณภาพของสถานที่การจัดประชุม พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพของสถานที่การจัดประชุมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ไกล่บริษัทของท่าน รองลงมาได้แก่ สถานที่ตกแต่งสวยงาม ราคาเหมาะสม ไกล่แหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและมีชื่อเสียง มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครันและมีคุณภาพ เช่น Wi-Fi Internet connection, audio visual equipment, TV and Multi-system video player, เครื่องเสียง, คอมพิวเตอร์, ไวท์บอร์ด LCD Flipchart เป็นต้น มีความปลอดภัยของพื้นที่การประชุม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ มีความพร้อมของพื้นที่การประชุมแบบต่างๆ ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในการเลือกสถานที่จัดธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) จังหวัดพะเยา ในด้านคุณภาพของสถานที่การจัดประชุม

ปัจจัย	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	การแปลผล	ลำดับที่
1. คุณภาพของสถานที่การจัดประชุม				
- มีความพร้อมของพื้นที่การประชุมแบบต่างๆ	2.73	0.44	ปานกลาง	7
- มีความปลอดภัย	2.81	0.42	ปานกลาง	6
- มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครันและมีคุณภาพ เช่น Wi-Fi Internet connection, audio visual equipment, TV and Multi-system video player, เครื่องเสียง, คอมพิวเตอร์, ไวท์บอร์ด LCD Flipchart	2.83	0.83	ปานกลาง	5
- สถานที่ตกแต่งสวยงาม	3.81	1.65	มาก	2
- ราคาเหมาะสม	3.79	0.41	มาก	3
- ไกล่แหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและมีชื่อเสียง	3.77	0.42	มาก	4
- ไกล่บริษัทของท่าน	3.82	0.39	มาก	1
ระดับคะแนนเฉลี่ย	3.37	0.65	ปานกลาง	2

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

2. การเข้าถึงสถานที่จัดการประชุม

ผลการศึกษาด้านการเข้าถึงสถานที่จัดการประชุมพบว่า นักท่องเที่ยวในกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการเข้าถึงสถานที่จัดการประชุม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความสะดวกของการขนส่งโดยรถยนต์ รองลงมาคือ มีบริการรถรับ-ส่ง ประจำทางสาธารณะระหว่างสถานที่จัดงานกับสถานที่พัก สนามบิน ท่าเรือ มีบริการรถหรือเรือนำเที่ยว มีบริการรถหรือเรือรับ-ส่งจ้างเหมาของเอกชนเข้าถึงมีบริการรถหรือเรือของสถานที่จัดประชุมรับ-ส่งยังสถานที่ท่องเที่ยวหลัก ๆ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ มีความสะดวกของการขนส่งทางอากาศและทางรถไฟ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในการเลือกสถานที่จัดธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) จังหวัดพะเยา ในด้านพื้นฐานการจัดการประชุม

ปัจจัย	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	การแปลผล	ลำดับที่
2.โครงสร้างพื้นฐานการจัดการประชุม				
- มีหน่วยงานสนับสนุนการจัดประชุม	2.73	0.44	ปานกลาง	7
- มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุม	2.86	0.47	ปานกลาง	6
- มีสถานที่จัดการประชุม	2.92	0.81	ปานกลาง	5
- มีที่พักสำหรับการจัดประชุม	3.69	0.46	มาก	4
- มีสถานที่ท่องเที่ยวระหว่างก่อนและหลังการจัดประชุม	3.80	0.40	มาก	1
- มีบริการอาหารและร้านอาหาร	3.76	0.43	มาก	2
- มีบริการเพื่อการพักผ่อน บันทึงสุขภาพ	3.74	0.44	มาก	3
ระดับคะแนนเฉลี่ย	3.36	0.49	ปานกลาง	3

3. โครงสร้างพื้นฐานการจัดการประชุม

ผลการศึกษาด้านโครงสร้างพื้นฐานการจัดการประชุม พบว่า นักท่องเที่ยวในกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นที่มีต่อพื้นฐานการจัดการประชุม โดยรวม

อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีสถานที่ท่องเที่ยวระหว่างก่อนและหลังการจัดประชุม รองลงมาได้แก่ มีบริการอาหารและร้านอาหาร มีบริการเพื่อการพักผ่อน บันทึงสุขภาพ มีที่พักสำหรับการจัดประชุม มีสถานที่จัดการประชุม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ มีหน่วยงานสนับสนุนการจัดการประชุมตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในการเลือกสถานที่จัดธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) จังหวัดพะเยา ในด้านการเข้าถึงสถานที่จัดการประชุม

ปัจจัย	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	การแปลผล	ลำดับที่
3.การเข้าถึงสถานที่จัดการประชุม				
-มีความสะดวกของการขนส่งทางอากาศ	1.61	0.69	น้อยที่สุด	5
-มีความสะดวกของการขนส่งโดยรถยนต์	3.40	0.49	ปานกลาง	1
-มีความสะดวกของการขนส่งทางรถไฟ	1.61	0.69	น้อยที่สุด	5
-มีบริการรถรับ-ส่งประจำทางสาธารณะระหว่างสถานที่จัดงานกับสถานที่พัก สนามบิน ท่าเรือ	3.34	0.48	ปานกลาง	2
-มีบริการรถหรือเรือนำเที่ยว	3.33	0.47	ปานกลาง	3
-มีบริการรถหรือเรือรับ-ส่งจ้างเหมาของเอกชนเข้าถึง	1.63	0.73	น้อยที่สุด	4
-มีบริการรถหรือเรือของสถานที่จัดประชุม รับ-ส่งยังสถานที่ท่องเที่ยวหลัก ๆ	1.63	0.73	น้อยที่สุด	4
ระดับคะแนนเฉลี่ย	2.37	0.61	น้อย	5

4. การสนับสนุนของภาครัฐและภาคเอกชน

ผลการศึกษาด้านการสนับสนุนของภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า นักท่องเที่ยวในกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นที่มีต่อด้านการสนับสนุนของภาครัฐและภาคเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีคุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความมั่นคงปลอดภัย มีนโยบายการ

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวรูปแบบ MICE มีวิสัยทัศน์และพันธกิจในการพัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบ MICE และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ มีการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุน เช่น การสร้างศูนย์ประชุม ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในการเลือกสถานที่จัดธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) จังหวัดพะเยา ในด้านการสนับสนุนของภาครัฐและภาคเอกชน

ธรรมชาติ มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประเพณีและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด เช่น ศาลหลักเมือง, อนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง, กว๊านพะเยา มีเทศกาลสำคัญประจำปีเช่น เทศกาลเวียนเทียนกลางน้ำ, งานเทศกาลลีนจี่และของดีเมืองพะเยา, งานประเพณีนมัสการพระเจ้าตนหลวงเดือนแปดเป็ง, งานบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง เป็นต้น มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทร่องรอยอารยธรรมโบราณ มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทหมู่บ้านศิลปวัฒนธรรม มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทการท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ปัจจัย	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	การแปลผล	ลำดับที่
4 การสนับสนุนของภาครัฐและภาคเอกชน				
- มีวิสัยทัศน์และพันธกิจในการพัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบ MICE	1.61	0.69	น้อยที่สุด	4
- มีนโยบายการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวรูปแบบ MICE	2.79	0.41	ปานกลาง	3
- มีการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุน เช่น การสร้างศูนย์ประชุม	1.59	0.66	น้อยที่สุด	5
- มีคุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความสวยงาม	3.34	0.48	ปานกลาง	1
- มีความมั่นคงปลอดภัย	3.33	0.47	ปานกลาง	2
ระดับคะแนนเฉลี่ย	2.53	0.54	น้อย	4

5. สถานที่การพักผ่อนหย่อนใจ

ผลการศึกษาด้านสถานที่การพักผ่อนหย่อนใจ (สำหรับผู้เข้าประชุมและผู้ติดตาม การจ้ดนำเที่ยวก่อนและหลังการประชุม) พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นที่มีต่อสถานที่การพักผ่อนหย่อนใจ (สำหรับผู้เข้าประชุมและผู้ติดตาม การจ้ดนำเที่ยวก่อนและหลังการประชุม) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงทั้งประเภทที่มนุษย์สร้างขึ้นและแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในการเลือกสถานที่จัดธุรกิจการ ประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/ นิทรรศการนานาชาติ (MICE) จังหวัดพะเยา ในด้าน สถานที่ที่การพักผ่อนหย่อนใจ (สำหรับผู้เข้าชมและผู้ติดตาม การจัดงานที่เกี่ยวข้องและหลังการประชุม)

ปัจจัย	คะแนน เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน	การ แปล ผล	ลำดับ ที่
5.สถานที่ที่การพักผ่อนหย่อนใจ (สำหรับ ผู้เข้าชมและผู้ติดตาม การจัดงาน ที่เกี่ยวข้องและหลังการประชุม)				
- มีแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงทั้ง ประเภทที่มนุษย์สร้างขึ้นและ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ	3.80	0.40	มาก	1
- มีเทศกาลสำคัญประจำปี เช่น เทศกาลเวียงเทียนกลางน้ำ, งาน เทศกาลลิ้นจี่และของดีเมือง พะเยา, งานประเพณีมีสการ พระเจ้าคนหลวงเดือนแปดเป็ง, งานบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง เป็นต้น	3.76	0.43	มาก	2
- มีแหล่งท่องเที่ยวประเภท ประเพณีและศิลปวัฒนธรรม ที่องถิ่น	3.80	0.40	มาก	1
- มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทท่องเที่ยวอารยธรรมโบราณ	3.76	0.43	มาก	2
- มีแหล่งท่องเที่ยวประเภท ธรรมชาติ	3.74	0.44	มาก	3
- มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทหมู่บ้าน ศิลปวัฒนธรรม	3.76	0.43	มาก	2
- มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทการ ท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่ประเทศ เพื่อนบ้าน	3.76	0.43	มาก	2
- มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของ จังหวัด เช่น ศาลหลักเมือง, อนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง, กว๊าน พะเยา	3.80	0.40	มาก	1
ระดับคะแนนเฉลี่ย	3.78	0.42	มาก	1

สรุปผลและวิจารณ์

ผลการสรุปข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีศักยภาพในการเลือกสถานที่จัดธุรกิจการ ประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการ นานาชาติ (MICE) จังหวัดพะเยา ในด้านต่างๆผลได้ ดังนี้

1) ด้านคุณภาพของสถานที่การจัดประชุม เนื่องจากจังหวัดพะเยาไม่มีศูนย์ประชุมและนิทรรศการ เป็นการเฉพาะในจังหวัด ดังนั้น ความพร้อมของ สถานที่ที่ประชุม จึงเป็นความพร้อมของโรงแรมประเภท ต่างๆ ที่มีอยู่ในจังหวัดพะเยา โดยส่วนใหญ่จะมีสถานที่ ตั้งอยู่ในตัวเมือง โรงแรมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการ จัดประชุม สามารถใช้ห้องประชุมใหญ่รองรับการ ประชุมสำหรับตลาดภายในประเทศ ในเขตตัวเมือง เช่น โรงแรมพะเยาเกย์เวย์พี เอ็ม เพลส พะเยา วิน โฮเทล จ.พะเยาเป็นต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสมารินทร์ อรุณทัตย์พิพัฒน์ (2544) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้โรงแรม ในจังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานที่จัดการสัมมนา ว่าการใช้ โรงแรมหรือรีสอร์ทจะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับ หน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดประชุมเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากโรงแรมจะช่วยจัดเตรียมเรื่องสถานที่ แล้วโรงแรมยังให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม ห้องพักสำหรับผู้เข้าร่วมประชุม และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ อีกด้วย

2) ด้านการเข้าถึงสถานที่จัดการประชุม การ เข้าถึงสถานที่จัดการประชุม (ระบบการขนส่งรูปแบบ ต่างๆ ระยะการเดินทางจากที่พักถึงศูนย์ประชุม จาก ศูนย์ประชุมไปยังร้านอาหาร การซื้อของ สถานที่ พักผ่อน ระบบสาธารณูปโภคต่างๆ) ของจังหวัดพะเยา ยังมีความพร้อมและศักยภาพในด้านการคมนาคม ขนส่งอย่างจำกัด โดยสามารถเดินทางโดยรถยนต์ และ รถโดยสารสาธารณะ ส่วนการเดินทางโดยรถไฟยังต้อง อาศัยสถานีปลายทางที่จังหวัดแพร่ จังหวัดลำปาง และ จังหวัดเชียงใหม่เพื่อต่อการเดินทางโดยรถยนต์มา จังหวัดพะเยาอีกครั้งรวมทั้งการเดินทางทางอากาศ จังหวัดพะเยาไม่มีสนามบินและท่าอากาศยาน ดังนั้น ทำให้การเดินทางทางอากาศต้องอาศัยท่าอากาศยาน ของสนามบินที่จังหวัดเชียงใหม่ และ จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยว การค้า การลงทุน และการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร และ

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

อาหารทะเล เชื่อมโยงจากล้านนาตอนบนสู่ประตูอาเซียน สำหรับการเดินทางภายในจังหวัดนักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการรถโดยสารประจำทางรถโดยสารสองแถว รถสามล้อ และรถจักรยานยนต์รับจ้าง ซึ่งมีไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยวภายในตัวเมืองเพื่อเพิ่มความรวดเร็วและสะดวกสบายในการเดินทางมากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเทวีวรรณ ปทุมพร (2549) ที่กล่าวว่าปัจจัยความสำเร็จสำหรับธุรกิจการจัดประชุมโดยรวมได้แก่ระบบคมนาคมขนส่งจำนวนเที่ยวบินระบบฐานข้อมูลสำหรับผู้จัดกิจกรรม จุดขายและภาพลักษณ์ของจังหวัดความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนบุคลากรและแผนพัฒนาเฉพาะด้านธุรกิจการจัดประชุม

3) ด้านโครงสร้างพื้นฐานการจัดการประชุมหน่วยงานสนับสนุนการจัดประชุมและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุมโดยรวม พบว่าจังหวัดพะเยายังไม่มีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาธุรกิจการจัดประชุมและนิทรรศการของจังหวัดพะเยาอาจจะต้องใช้เวลา เนื่องจากขาดแผนการพัฒนาและการประสานความร่วมมือกันอย่างจริงจังระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนรวมถึงผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องนอกจากนี้ โครงสร้างพื้นฐานการจัดการประชุมยังขาดความทันสมัย ความรวดเร็ว ความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเทวีวรรณ ปทุมพร (2549) ที่กล่าวว่าปัจจัยความสำเร็จสำหรับธุรกิจการจัดประชุมโดยรวมได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกระบบคมนาคมขนส่งจำนวนเที่ยวบินระบบฐานข้อมูลสำหรับผู้จัดกิจกรรม จุดขายและภาพลักษณ์ของจังหวัดความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนบุคลากรและแผนพัฒนาเฉพาะด้านธุรกิจการจัดประชุม นอกจากนี้จังหวัดพะเยายังขาดแคลนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ MICE ที่เหมาะสมที่อาจส่งผลให้การดำเนินการจัดการธุรกิจ MICE ไม่ราบรื่น

4) ด้านการสนับสนุนของรัฐ วิสัยทัศน์และพันธกิจในการพัฒนาการท่องเที่ยว นโยบายส่งเสริมการตลาดการจัดประชุม การจัดสร้างศูนย์การประชุม การทำโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุน คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ความสวยงามและความปลอดภัย ความพร้อมของจังหวัดพะเยาและนโยบายในส่วนของภาคเอกชนในการสนับสนุนการตลาดประชุมและนิทรรศการมีแผนงานที่ยังไม่ชัดเจน นอกจากนี้ จังหวัดพะเยายังขาดความร่วมมือในการดำเนินงานและการประสานงานที่ีระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เนื่องจากขาดหน่วยงานหลักในการประสานงานทำให้เกิดการทำงานที่ไม่เป็นระบบ

5) ด้านสถานที่การพักผ่อนหย่อนใจจังหวัดพะเยามีสถานที่การพักผ่อนหย่อนใจ (สำหรับผู้ใช้ประชุมและผู้ติดตาม การจัดงานที่เกี่ยวก่อนและหลังการประชุม) มากมายหลายประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงทั้งประเภทที่มนุษย์สร้างขึ้นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติแหล่งท่องเที่ยวประเภทประเพณีและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด เช่น ศาลหลักเมือง, อนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง, กว๊านพะเยา มีเทศกาลสำคัญประจำปี เช่น เทศกาลเวียนเทียนกลางน้ำ, งานเทศกาลลั่นจี่และของดีเมืองพะเยา, งานประเพณีนมัสการพระเจ้าตนหลวงเดือนแปดเป็ง, งานบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมนันท์ นิทัศน์สันติคุณ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการใช้บริการศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติจังหวัดเชียงใหม่ของผู้จัดงานแสดงสินค้าว่าความพร้อมในการรองรับการจัดงานต่าง ๆ ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นศักยภาพของเมืองท่องเที่ยว ที่มีสถานที่ท่องเที่ยวทั้งดงามและหลากหลาย ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีที่ยาวนานสืบทอดมาหลายร้อยปีเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ประชาชนส่วนใหญ่มีนิสัยโอบอ้อมอารีและเป็นมิตร จึงเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสนใจ

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและรวบรวมปัจจัยที่มีศักยภาพของเมืองด้านธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยส่วนมากเป็นข้อมูลจากจัดทำจากการตอบแบบสอบถามซึ่งอาจได้ข้อมูลจากนักท่องเที่ยวหรือผู้ใช้บริการเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ค่อยได้ข้อมูลจากระดับผู้บริหารและหน่วยงานที่สนับสนุนในภาคธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) และมีการสัมภาษณ์แบบเจาะกลุ่มที่ยังไม่ครอบคลุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนี้มากเท่าที่ควร ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเชิงพรรณนา เช่น การสัมภาษณ์แบบเจาะกลุ่ม หรือการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มผู้บริหารผู้อยู่ในภาคอุตสาหกรรม MICE เพื่อได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการต่างประเทศ. (2550). ตลาดรวมอเมริกาใต้ตอนล่าง Southern Cone Common Market –MERCOSUR. {ออนไลน์} เข้าถึงได้จาก <http://www.mfa.go.th/web/2390.php?id=375>

ณัฐกานต์ ร่องทอง. (2555). ศึกษาความพร้อมของเมืองในด้านธุรกิจการจัดประชุมหรือไมซ์ (MICE) พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ทวีป ศิริรัศมี และคณะ. (2552). การเพิ่มศักยภาพของธุรกิจการจัดประชุมและนิทรรศการนานาชาติของ กรุงเทพฯ ด้วยการวัดเปรียบเทียบกับสมรรถนะกับสิงคโปร์และฮ่องกง. สมาคมนักวิชาการการ ท่องเที่ยว (ประเทศไทย).

เทวีวรรณ ปทุมพร. (2549). ปัจจัยความสำเร็จของอุตสาหกรรมการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2554). ธุรกิจไมซ์ (MICE BUSINESS). นนทบุรี: เฟิร์นข้าหลวง พรินต์แอนด์พับลิชชิ่ง.

ปัทมนันท์ นิตศันสันติคุณ. (2550). ความต้องการใช้บริการศูนย์ประชุม และแสดงสินค้านานาชาติจังหวัดเชียงใหม่ ของผู้จัดงานแสดงสินค้า. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รสมารินทร์ อรุโณทัยพิพัฒน์. (2544). ปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้โรงแรมจังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานที่จัดการประชุม. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานจังหวัดพะเยา. (2557). การท่องเที่ยว. {ออนไลน์} เข้าถึงได้จาก <http://www.phayao.go.th/au/c4-3.php>.

มนัส ชัยสวัสดิ์ และคณะ. (2552). ศึกษาความพร้อมของเมืองในด้านธุรกิจการจัดประชุมหรือไมซ์ (MICE) พื้นที่จังหวัดภูเก็ต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต.

รชพร จันทร์สว่าง. (2546). “ความเป็นมาของการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล” ในเอกสารการสอนชุดวิชา การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล หน่วยที่ 1 – 7 สาขาวิชาวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 54. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ
(องค์การมหาชน), (2555). **Year of Mice.**
{ออนไลน์} เข้าถึงได้จาก
http://www.businesseventsthailand.com/fileadmin/user_upload/documents/tceb-newsletter/Issue_26.pdf.

Cohen, J. (1988). **Statistical power analysis for the behavior sciences (2nd ed).**
Hillsdale NJ:Lawrence Erlbaum.